

MMRL

MARGETSON LAWYERS

BEPERKING VAN AANSPRAKELIJKHEID ONDER DE HAGUE RULES – de AQASIA

Nick Margetson

Advocaat bij Margetson Lawyers

Rotterdam

Beperking van aansprakelijkheid in het vervoerrecht

- Beperking van aansprakelijkheid;
- Per stuk/eenheid en/of per gewicht lading;
- Ratio;

De Hague Rules

- Brussels Cognossementsverdrag 1924;
- Niet te verwarren met de Hague Visby Rules;
  - Hague Rules – ongeveer 50 lidstaten waaronder VS en VK;
  - Hague Visy Rules – ongeveer 23 lidstaten waaronder Nederland;
- De Hague Rules kwamen tot stand na intensief overleg tussen reders, verzekeraars en ladingbelanghebbenden;
- Travaux Preparatoires;

De Hague Rules –beperking

- Art. 4 lid 5 Hague Rules (de Franse authentieke tekst, *Trb* 1953, 109):
  - Geen aansprakelijkheid boven 100 pond par *colis ou unité*, ...
- Nederlandse vertaling (*Trb* 1957, 24):
  - Geen aansprakelijkheid boven £ 100 per *stuk of eenheid*, ...
- Engelse vertaling (Travaux Préparatoires):
  - Geen aansprakelijkheid boven 100 pounds sterling per *package or unit*, ...
- Onder de Hague Rules is geen specifieke beperking op grond van gewicht;

De Hague Visby Rules - beperking

- Art. 4 lid 5 sub a Hague Visby Rules:
  - Geen aansprakelijkheid boven 666.67 [SDR] *per package or unit or units of account per kilo of gross weight* of the goods lost or damaged, whichever is the higher;
- De HVR maken duidelijk dat beperking ook op gewicht kan;

de AQASIA

- Vervoer van visolie in bulk onder een c/p;
  - tanker c/p; Engels recht en Hague Rules;
- Ladingschade;
- In de c/p is de lading omschreven als: *2,000 tons of fish oil in bulk*;
- Mag de vervoerder aansprakelijkheid beperken of niet?
- Vervoerder:
  - “unit” = “ton” dus beperking mag;
- Ladingbelanghebbende:
  - “unit” = is fysieke stuk lading => geen beperking op basis van gewicht;
  - Immers, igv bulk lading zijn er geen “packages” of “units”;
- Geen Engelse rechtspraak hierover;

de AQASIA – eerste aanleg

- Bespreking van:
  - travaux préparatoires van de Hague Rules;
  - de Hague Visby Rules en US COGSA;
  - de travaux préparatoires van de Hague Visby Rules;
  - Engelse en Canadese rechtspraak;
  - de gangbare handboeken;
- Conclusie in eerste instantie:
  - “unit” = fysieke stuk lading en niet een meeteenheid;
  - geen beperking voor bulk lading;
- Dit wordt in hoger beroep bekrachtigd =>

de AQASIA – hoger beroep

- De grieven:
  - In eerste aanleg is ten onrechte geoordeeld dat “unit” niet van toepassing is op bulk;
  - de bedoeling van partijen is duidelijk dat de vervoerder ex art. 4 lid 5 mag beperken;

de AQASIA – uitleg Hague Rules

- Daar waar in de Hague Rules wordt verwezen naar het gewicht van de lading, wordt dat specifiek gedaan zoals in art. 3 lid 3 of in art. 3 lid 5;
  - Gebruik van de woorden: “weight”, “unit”, “piece” en “package”;
- Travaux Préparatoires: beperking geldt niet voor bulk;
- Vergelijking met US COGSA en Hague Visby Rules:
  - De vervoerder betoogde dat die vergelijking leidt tot de conclusie dat beperking ook voor bulk geldt;
  - De CA volgt die redenering niet;

de AQASIA – rechtspraak

- Geen Engelse rechtspraak met direct oordeel;
- Er zijn wel overwegingen waaruit blijkt dat ervan wordt uitgegaan dat het woord “unit” betrekking heeft op een fysieke zaak en niet op een meeteenheid;
- Bijvoorbeeld in de zaak *Studebaker Distributors Ltd v Charlton Steam Shipping Co Ltd* [1938] 1 KB 459:
  - *It is obvious that this clause* [art. IV lid 5, NJM] cannot refer to all cargoes that may be shipped under the bill of lading; for instance, on a shipment of grain it could apply to grain shipped in sacks, but *could not, in my opinion, possibly apply to a shipment in bulk.*

de AQASIA – rechtspraak en handboeken

- Conclusie Engelse en *common wealth* rechtspraak:
  - “unit” ziet niet op meeteenheden en is dus niet van toepassing op bulk;
- De vervoerder beriep zich ook een Franse uitspraak van de *Cour de Cassation* waaruit blijkt dat “unit” ook een meeteenheid kan zijn;
  - De CA oordeelde dat die uitspraak totaal niet onderbouwd was en in de literatuur onder vuur was genomen;
- Na een bespreking van Carver on Bills of Lading, Aikens on Bills of Lading , Tetley: Marine Cargo Claims , Cooke on Voyage Charters , Griggs , Berlingieri en Scrutton on Charterparties blijft Flaux LJ bij zijn oordeel over de uitleg van het woord “unit” in art. IV lid 5 Hague Rules;

de AQASIA – bedoeling van pp.

- Vervoerder: Uitleg van de c/p toont aan de pp de bedoeling hadden dat de beperking van de Hoge Rules voor bulk lading geldt.
  - Immers:
    - het gebruik van een tanker c/p; en
    - de Hague Rules; en
    - het feit dat er alleen bulk aan boord was;toont aan dat pp bedoeld hadden dat de vervoerder voor bulk mag beperken;
- De CA oordeelde echter dat als art. IV lid 5 Hague Rules niet van toepassing is op bulk lading dit ook geldt voor art. IV lid 5 van de Hague Rules in de c/p
  - Als de vervoerder zijn aansprakelijkheid had willen beperken, dan had hij een extra beperkingsclausule in de bevrachtingsovereenkomst kunnen bedingen.

de AQASIA – conclusie van het arrest

- De conclusie van het arrest is dat het woord “unit” in art. IV lid 5 Hague Rules en in de bevrachtingsovereenkomst ziet op fysieke zaken en niet op meeteenheden en dat art. IV lid 5 niet van toepassing is op bulk lading.

de AQASIA – invloed op NLs recht?

- NL: tot 18 mei 1986 Hague Rules (WvK);
- Art. 469 lid 5 (oud) K luidde:
  - “De vervoerder is nimmer aansprakelijk voor verlies of schade van of met betrekking tot de goederen dan tot een nader bij algemene maatregel van bestuur te bepalen bedrag *per stuk of eenheid, ...*”
- Onder het recht van de Hague Rules bestond er onzekerheid over de precieze betekenis van de begrippen stuk en eenheid.
  - Rechtbank Rotterdam oordeelde dat onder “stuk” in art. 469 lid 5K. moet worden verstaan “verpakt goed” en onder ‘eenheid’ “onverpakt goed”.

de AQASIA – invloed op NLs recht?

- Rechtbank Amsterdam daarentegen overwoog:
  - De Rb. is van oordeel, dat de woorden ‘colis’, ‘package’ of ‘stuk’ moeten worden verstaan als betrekking hebbend op tot stukgoederen behorende lading, waarbij het al of niet verpakt zijn geen rol speelt. *De woorden ‘unité’, ‘unit’ of ‘eenheid’ moeten worden verstaan als gewichtseenheid voor stort- of bulkgoederen, waarbij het voor de hand ligt de ton als maatstaf te bezigen.”*
- Onder de Hague Rules en Nederlands recht zoals gehanteerd door de Rechtbank Amsterdam is beperking van aansprakelijkheid voor lading in bulk dus mogelijk.
- Het is de vraag of de uitspraak van de Court of Appeal in de Aqasia hier verandering in zal brengen.

de AQASIA – vragen?

